

Likabehandlings plan

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Sörgården 2022-2023

- **Kristina Ugglå, rektor, 0150-577 75, kristina.uggla@katrineholm.se**
- **Anna-Karin Sjöberg, biträdande rektor, 0150-575 66, anna-karin.sjoberg@katrineholm.se**

Likabehandlingsplan

Förskolan Sörgårdens plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskola

Läsår: 2022-2023

Utvärderas: maj 2023

Förebyggande/Främjande arbete

Bildningsförvaltningen använder fyra steg i vårt förebyggande arbete för att hindra diskriminering, repressalier, trakasserier och sexuella trakasserier. Vi främjar arbetet med värdegrundsprinciperna (demokrati, jämställdhet och likabehandling). Vi bedriver ett aktivt arbete mot diskriminering och trakasserier för att vårt bemötande ska ske på ett likvärdigt sätt för alla barn – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Vi arbetar förebyggande och främjande på ett generellt plan till exempel genom att göra en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument, men även av attityder och normer. Undersökningen ska göras utifrån samtliga diskrimineringsgrunder och på en övergripande nivå för att identifiera risker/hinder i verksamheten. Vi ska ha ett barnrättsperspektiv. (Barnrättslagen, 2020-01-01)

Om det trots detta arbete och förhållningssätt ändå sker sexuella trakasserier eller trakasserier med grund i någon/några av de andra diskrimineringsgrunderna har vi tydliga riktlinjer och rutiner för hur vi då ska göra. (Diskrimineringslagen, 2017-01-01)

Om någon känner sig kränkt av andra orsaker följer vi samma riktlinjer och rutiner enligt Skollagen, 6 kap, 6–11§.

Sex former av diskriminering

Det finns olika former av diskriminering enligt lagen som vi ska arbeta förebyggande emot. De är

- direkt diskriminering
- indirekt diskriminering
- bristande tillgänglighet
- trakasserier
- sexuella trakasserier
- instruktioner att diskriminera

Riktlinjer mot trakasserier och sexuella trakasserier

Utbildningsanordnarens åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier är tydliga och finns både i digitalt format på webben och i en kommunikationsplattform samt i pappersformat i verksamheterna. Vår strävan ska vara att dessa riktlinjer och rutiner är väl kända hos all personal och hos alla elever och deras vårdnadshavare. Lagen innefattar dessutom ett starkt skydd mot repressalier.

Förbud mot repressalier

Den som har anmält diskriminering eller har påtalat att en utbildningsanordnare bryter mot lagen (till exempel genom att inte arbeta förebyggande mot trakasserier) har ett lagskydd mot att bli bestraffad, det vill säga utsatt för repressalier. Skyddet gäller även när någon medverkat i en utredning enligt diskrimineringslagen eller avvisat eller fogat sig i trakasserier eller sexuella trakasserier. (www.do.se)

Repressalier kan till exempel vara sämre betyg, trakasserier i undervisningen, hot om våld eller annan ogynnsam behandling.

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskolan Sörgården

Ansvariga för planen

- Rektor, Kristina Ugglå
- Biträdande rektor, Ann-Karin Sjöberg
- Försteförskollärare, Elin Johansson

Planen gäller från

Datum: 2022-08-15

Planen gäller till

Datum: 2023-08-14

Övergripande policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande behandling i alla våra verksamheter.

Barnens/Elevernas delaktighet

Barnen görs medvetna om och delaktiga i trygghetsarbetet genom samtal utifrån situationer i den dagliga verksamheten. Varje år genomförs intervjuer med barnen utifrån ålder och mognad som belyser deras tankar kring trygghet på förskolan.

Personalens delaktighet

All personal som arbetar på förskolan har ansvar att följa planen samt väl känna till dess innehåll. Lyfts varje månad

Vårdnadshavares delaktighet

Vårdnadshavare bjuds in till samtal om barnets trygghet och trivsel. Vårdnadshavarna får möjlighet att besvara en enkät om barnets trygghet, trivsel och utveckling på förskolan. I förskolans tamburer finns planen tillgänglig

Förankring av planen

Denna plan kommer lyftas på förskolemöte i september 2022. Det är varje enskild medarbetares ansvar att läsa planen samt agera och dokumentera efter de riktlinjer och metoder som planen anger. Planens innehåll kommer följas upp kontinuerligt i arbetslaget en gång per månad.

Utvärdering

Beskriv hur innevarande läsårsplan har utvärderats

I maj 2022 har alla avdelningar haft en långreflektion och utvärdera likabehandlingsplanen tillsammans med försteförskolläraren.

Delaktiga i utvärderingen av innevarande läsårs plan

All personal.

Resultat av utvärderingen av planen för 2021-2022

Mål för 2021-2022

Krokofanten

I juni 2022 är barnen på Krokofanten trygga i att uttrycka sina åsikter och har en förståelse för sitt eget likväl som andras värde. Genom att: Fortsätta samt utveckla arbetet med Superhjälpare som implementerades vt-20. Genom att ha pedagogerna skapar förutsättningar för aktiviteter där barnen på ett lustfyllt och nyfiket sätt får lyssna på varandra.

Getingen, Lejonet och Pandan arbetar under ombyggnadsperioden med ett gemensamt mål

Getingen, Pandan och Lejonet- I juni 2022 ska alla barn på de yngre barnens sida vara trygga och självständiga i matsalen. Genom att pedagogerna har kommit fram till en samsyn i förhållningssätt och arbetssätt. Om någon pedagog agerar på annat sätt är vi modiga kollegor och kommunicerar detta direkt till berörda som en påminnelse om vad som är överenskommet

Resultat av utvärderingen

- Krokofanten- Pedagogerna känner att det har gett resultat i barngruppen, barnen vågar ta för sig mer och öppna sig för vänner och pedagoger. Genom dramaresan har barnen fått ett verktyg att använda för att våga prata inför gruppen.
- Getingen, Lejonet och Pandan- Vi har kommit fram till ett gemensamt förhållningssätt, dock känner vi att vi behöver bli bättre på att kommunicera med varandra. Det som vi har beslutat om ska följas.

Mål för 2022-2023

Våra mål för ett främjande av likabehandling som vi har fokus på under läsåret:

Hela förskolan: I juni 2023 ser vi att barnen på Sörgårdens förskola har utvecklat sina förmågor i att se sitt eget såväl som andras värde och samspelar med varandra på ett respektfullt sätt.

Uppföljning

Varje månad följer arbetslagen upp målen genom processreflektionen (Sörgårdens systematiska uppföljnings- och kvalitetsverktyg)

Utvärdering

Årets plan ska utvärderas senast i april/maj 2023 enligt vårt årshjul.

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Rektor är ytterst ansvarig för att planen och det vardagliga arbetet på förskolan är i harmoni. Förste förskollärare stöttar vid behov samt finns med vid de längre reflektionspassen.

Förskolläraren har ansvar i arbetslaget att undervisningen följs upp och är i harmoni med denna plan. Förskolläraren leder arbetet i arbetslaget mot de uppställda mål som står skrivet i denna plan.

Det är dock varje enskild medarbetares skyldighet att i alla sammanhang agera utifrån planens innehåll och direktiv.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor, förste förskollärare samt ansvarig förskollärare på respektive avdelning (här ingår likabehandlingsombud)

Resultat av utvärderingen i maj 2023

Del 1. Främjande och förebyggande insatser

Åtgärda

Mot diskriminering och trakasserier/kränkningar

- Genom diskussioner i arbetslaget, tillsammans med barnen, på möten samt hålla i de kunskaper vi tillgodogjort oss på NPF-utbildning.
- Vi arbetar med kompisböckerna samt annan relevant litteratur som stöd för samtal med barnen.

- Vår verksamhet står för RÖTT som vi har i det dagliga mötet och i arbetet tillsammans med barnen, vårdnadshavare och pedagoger.
- Vi har processreflektioner, pedagogiska diskussioner och BHT-möten.
- Vi fokuserar på att alla barn har rätt och möjlighet att uttrycka sin mening och höras utifrån barnkonventionens mål.
- Utvecklingssamtal/uppföljningssamtal kontinuerligt samt dagliga kontakten och möten vid behov.
- Vi samtalar med barnen och är goda förebilder genom hur vi är mot varandra.
- Genom att dela in barnen i mindre grupperingar under större delen av dagen är pedagogerna närvarande och har möjlighet att förebygga trakasserier och kränkningar och främja ett gott bemötande.
- Vi arbetar aktivt med Stopp- handen (rätt att säga stopp samt förstå när en själv ska stanna).

Mot sexuella trakasserier

- Vi går trygghetsvandringar för att ta reda var otrygga platser kan uppstå och upplevas. Vi ser till att sprida ut pedagogerna i alla miljöer både utomhus och inomhus för att inget barn ska utsättas för sexuella trakasserier. Vi ser vinster i att ha närvarande pedagoger som kan avleda och visa på hur vi är goda kamrater för varandra

Utvärdering av främjande och förebyggande insatser under läsåret 2022-2023

Undersöka

Kartläggningsmetoder:

- Pedagogerna tillsammans med likabehandlingsombud och rektor kartlägger om det finns några risker i den pedagogiska miljön där barns lika rättigheter och möjligheter kan begränsas. Trygghetsvandring med de äldre barnen sker i september/oktober samt mars/april. På våra processreflektioner lyfts likabehandlingsarbetet en gång/månad

Dokumentation

- Dokumentation av arbetet för att främja likabehandling och för att identifiera risk för trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering sker kontinuerligt var fjärde vecka på reflektionstiden. Pedagogerna tar stöd av processreflektionen som utarbetats i område väst.
- Händelser som upplevs vara trakasseri, sexuella trakasseri eller en kränkning, ska dokumenteras i det digitala systemet Stella Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.

Rapporteringen gäller incidenter av följande karaktär:

- trakasseri utifrån diskrimineringsgrunderna
- sexuella trakasserier
- kränkande behandling (inte kopplat till de skyddade diskrimineringsgrunderna)

Utvärdering av kartläggningsmetoder och dokumentation under 22/23

Analysera

- Varje avdelning/arbetslag diskuterar utifrån frågeställningar kring vilka normer som förskolan/skolan har och om och hur vi kan förändra dem. Vi diskuterar även om miljön är jämställd eller inte och om det finns några risker i miljön utifrån diskrimineringsgrunderna. Vi analyserar vad som kan ligga bakom resultatet i våra diskussioner och skriver sedan ner vad vi ska göra för att komma till rätta med detta.

Utvärdering av analysen under 2022-2023

Uppfölja och utvärdera

Uppföljning

Var fjärde vecka träffas pedagogerna i sitt arbetslag för att reflektera, dokumentera och analysera arbetet kring sitt uppsatta mål. Vi använder oss av process reflektionen samt dokumentationer och samtal.

För att få kollegornas stöd i arbetet men även för att sprida det normkritiska arbetet till varandra (kollegialt lärande) redovisar varje avdelning sitt arbete på Pedagogisk utvecklingsgruppträff under 2022/2023

Rektor diskuterar med varje medarbetare på läsårets medarbetarsamtal kring pågående jämställdhetsarbete.

Utvärdering

Varje läsår genomför barn, vårdnadshavare och pedagoger en trivsel-trygghetsenkät. Enkätsvaren analyseras och olika handlingsplanen upprättas avdelningsvis.

Planen ska kontinuerligt följas upp på Pedagogisk utvecklingsgruppträffar, långreflektionspassen och utvärderas först i arbetslag för att sedan sammanställas av rektor, förste förskollärare och likabehandlingsombud.

Analys av hur uppföljning och utvärdering skett under året

DEL 2. Förskolans handlingsplan mot diskriminering och trakasserier

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Enligt Diskrimineringsombudsmannen, DO, ska verksamheten ha rutiner som dels klargör hur verksamheten ska agera om diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier påstås ha inträffat, dels anger vem den som anser sig trakasserad ska vända sig till och vem som ansvarar för att händelsen eller påståendena utreds.

Skollagen, 6 kap 10§: En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förskolans/Skolans/fritidshemmets åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier

När elev(-er) eller skolpersonal upptäcker eller utsätts för trakasserier eller sexuella trakasserier ska vi skyndsamt rapportera och behandla händelsen/händelserna enligt nedanstående rutiner.

En utredning kring kränkning ska alltid vara allsidig och neutral. Alla ska behandlas lika. När utredningen är klar drar den som gjort utredningen slutsatser och om man då ser att en kränkning skett ska detta kraftfullt markeras mot den som kränkts.

Hur ska barnet/eleven göra om hen känner sig trakasserad eller kränkt?

- Eleven kan berätta för någon vuxen i verksamheten, t.ex. någon i trygghetsteamet, mentorn, skolsköterskan, kuratorn, rektorn eller någon annan vuxen. Eleven kan också berätta för vårdnadshavare som sedan kontaktar mentorn eller trygghetsteamet.
- Den personal som får kännedom om kränkningen eller trakasseriet ansvarar sedan för frågan. Vid allvarlig kränkning ska rektor omedelbart kontaktas för att kunna rapportera vidare till huvudmannen. Vid osäkerhet - ta kontakt med rektor/ trygghetsteam för råd.
- Vid händelser där hot och våld förekommit - se separat handlingsplan, "Handlingsplan vid Hot och Våld". Denna finns publicerad på [Ping Pong](#) (Lärknuten) samt på www.katrineholm.se
- Kartläggning av händelse sker av den personal som enligt skolans rutiner äger frågan, till exempel genom samtal med berörda och kontakt med vårdnadshavare.

Hur ska personalen göra när den upptäcker trakasserier eller kränkningar?

- Om barnet/eleven upplever att händelsen är en kränkning efter att utredning skett, ska det dokumenteras i det digitala incidentrapporteringsystemet LISA Elev. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att kartläggningen blir gjord.
- Rektor informeras och är vid behov även delaktig i samtal.
- Samtal förs med den som är kränkt.
- Enskilda samtal med den/de som utfört kränkningen. Budskapet är att kränkningen omedelbart ska upphöra.
- Hemmen kontaktas. Undantagsregler gäller för vikarier då en annan ordinarie personal får ansvara för att vårdnadshavaren blir kontaktad.
- Trygghetsteamet kopplas in vid behov.
- Uppföljningssamtal sker med inblandade parter.
- Bildningsförvaltningens kontor tar kontinuerligt del av rapporteringen och rapporterar i sin tur m.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal eller annan vuxen

- Den som får vetskap om att elev kränks/trakasseras av personal har skyldighet att **skyndsamt** anmäla detta till rektor.
- Rektor dokumenterar enligt särskilda rutiner.
- Rektor kontaktar **omedelbart** bildningsförvaltningen. Ärendet hanteras i fortsättningen av rektor tillsammans med förvaltningen. Om det är personal som ska utredas sker det tillsammans med personalavdelningen, i samverkan med berördas fackliga ombud, som involveras utifrån ärendets specifika omständigheter.

Rutiner för uppföljning

Inom de närmaste veckorna hålls de inblandade under uppsikt. Nya samtal ska ske med alla inblandade för att kontrollera att kränkningarna/trakasserier upphört. Under tiden ska nedanstående göras:

- Skriva en handlingsplan/tidsplan för uppföljning och åtgärder.
- Analys av händelsen/händelserna utifrån diskrimineringsgrunderna – om det har skett en diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet eller instruktioner att diskriminera.
- Analys av händelsen/händelserna – om det är trakasserier eller sexuella trakasserier.
- Analys av händelsen/händelserna. Om det är allvarligt hot och våld eller om det är repressalier behöver bildningsförvaltningen centralt kontaktas skyndsamt.

Rutiner för dokumentation

Alla incidenter ska dokumenteras. I vår verksamhet är det rektor som är ytterst ansvarig för att så sker och att all personal känner till rutinerna. Om det är en elev som kränkt någon är det mentorn,

den som tog emot händelsen eller någon i trygghetsteamet som dokumenterar. Om det är en personal som kränkt/trakasserat en elev är det rektor som dokumenterar.

- Dokumentation sker via det digitala incidentrapporteringssystemet LISA Elev. All analys, åtgärder och uppföljning sker där.
- Analys av de dokumenterade incidenterna görs kontinuerligt av trygghetsteamet/ EHT samt eventuellt andra utifrån skolenhetens organisation. Detta redovisas regelbundet till Bildningsnämnden samt av rektor en gång om året på Kvalitetsdialogen i mars. (Bilaga 1)
- När personal kränker elev gäller rutiner i särskild ordning. Dokumentation ska ske i personalakt.

Personal som barn/elever och vårdnadshavare kan vända sig till:

- Kristina Ugglå, rektor, 0150-577 75, kristina.uggla@katrineholm.se
- Anna-Karin Sjöberg, biträdande rektor, 0150-575 66, anna-karin.sjoberg@katrineholm.se

Ansvarsförhållande

- Det är rektor som är ansvarig för det främjande arbetet mot diskriminering och trakasserier och sexuella trakasserier.
- Den som äger händelsen har det första ansvaret att dokumentera.
- Rektor ansvarar för utredning och åtgärder om någon personal är en av parterna.

Anmälan Socialförvaltningen

All personal som arbetar inom bildningsförvaltningens verksamheter har skyldighet att anmäla till Socialförvaltningen minsta misstanke om att en elev far illa. Den som utsätter eleven kan vara vårdnadshavare eller andra personer som står barnet nära. Misstankar som anmäls kan handla om:

- Misskötsel och brist på omvårdnad
- Fysisk och psykisk misshandel
- Sexuellt utnyttjande
- Kvinnlig omskärelse

Då det gäller de tre sistnämnda brottsliga handlingarna informeras vårdnadshavarna **inte** i förväg om att anmälan skett. Då det handlar om misskötsel och brist på omvårdnad informeras vårdnadshavarna att anmälan kommer att göras.

Anmälan

<https://www.katrineholm.se/Halsa-stod-och-omsorg-/Barn-ungdom-och-familj/anmala-barn-som-far-illa/>

Bilaga 1 Årshjul - Kvalitetsarbete

Övergripande årshjul - Bildningsförvaltningen

Månad	Åtgärd
januari	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
februari/mars	kvalitetsenkät, trygghetsvandringar m.m.
mars/april	sammanställning, analys av enkäter/trygghetsvandringar, kvalitetsdialog
april/maj	utvärdering av årets likabehandlingsplan
maj/juni	ny likabehandlingsplan
juli	
augusti	förankring av läsårets likabehandlingsplan (personal, elever)
september	eventuella enkäter/trygghetsvandringar m.m.
oktober/november	uppföljning av läsårets likabehandlingsplan
december	

Bilaga 2 Ordningsregler för trygghet och studiero (gäller skolor)

Bilaga 3 Digitala mallar:

Dokumentering av det främjande/förebyggande arbetet

Diskrimineringsgrund	Undersöka (Vad upptäcktes?)	Analys (Vad tror vi att det beror på?)	Åtgärd (Vad ska vi göra för att förbättra?)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Uppföljning och utvärdering

Diskrimineringsgrund	Datum	Deltagande i utvärderingen	Uppföljning och utvärdering (Resultat av insatserna och hur vi går vidare)
Kön			
Könsöverskridande identitet eller uttryck			
Etnisk tillhörighet			
Religion eller annan trosuppfattning			
Funktionsnedsättning			
Sexuell läggning			
Ålder			
Annat			

Bilaga 4 Sexuella trakasserier och sexuellt våld

Så här arbetar vår verksamhet mot alla sexuella trakasserier och allt sexuellt våld –från verbala kränkningar och trakasserier på internet – till tafsande och grövre övergrepp, som sexuellt tvång eller våldtäkt.

För att arbeta förebyggande och för att främja allas rätt till sin egen kropp gör vi följande:

Vi använder

- Ställningstaganden
- Materialen "Stopp min kropp" från Rädda barnen finns att tillgå.

Så här ser vi till att barnen/eleverna kan få stöd

- Rätten att säga nej, t.ex vid toalettbesök, blöjbyte.

Bilaga 5 Definitioner

Kränkande behandling

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (utan koppling till diskrimineringsgrund)

När en elev blir kränkt av skolpersonal eller elev utan att kränkningen har en koppling till diskrimineringsgrunder är det fråga om kränkande behandling.

Systematiska kränkningar kallas för mobbning.

Diskriminering

Elev utsätts av skolan (kopplat till diskrimineringsgrund)

När en elev missgynnas av skolan som institution, och detta har koppling till en diskrimineringsgrund, är det fråga om diskriminering.

Trakasserier

Elev utsätts av skolpersonal eller annan elev (kopplat till diskrimineringsgrund).

När en elev blir kränkt av en annan elev och kränkningen har en koppling till en diskrimineringsgrund är det fråga om trakasserier.

<http://friends.luvit.se/LuvitPortal/plugins/agera-alltid/index.htm?courseid=5000>